

Till medborgare i Västerbottens län

2018 gjorde jag ett försök att ge en lite djupare inblick i polisens arbete genom att skriva ett brev om hur vi inom polisen uppfattar läget. Det skrivs mycket om brott och polisverksamhet, men det är nästan alltid kopplat till enskilda händelser och det kan vara svårt att sätta det i ett sammanhang. Brevet var då, liksom nu, ett försök att måla en bredare bild för att du som medborgare ska ha en så rättvisande bild som möjligt av vår verksamhet. En uppdaterad lägesbild för år 2019 har efterfrågats och här är den.

2019 började med ett mord och tre mordförsök i Umeå. Det är en händelse som visar att det finns inslag även i vårt län av den grova brottsligheten som vi ser mer frekvent av söderut. Rörligheten bland kriminella har ökat och brottsligheten är inte längre bara lokal. Mycket resurser lades på utredningen, men även på det trygghetsskapande arbetet. Fördelen med att vi idag är en svensk polis visade sig i form av att vi fick bra hjälp från övriga delar av polisregionen. Från polisiärt håll ser vi händelsen som en enskild händelse och vi tycker att vi har ett bra grepp om den. Det är dock ett svårutrett brott i bevishänseende och vi arbetar vidare med mordutredningen. Över tid har det sammantaget sett inte skett någon ökning av det dödliga våldet i länet utan det ligger alltjämt på en låg nivå.

Den nationella utvecklingen kring skjutningar och sprängningar är oroande. Konflikterna bottnar ofta i narkotikauppgörelser, rivalitet och hämndaktioner. De konflikter som vi har inom kriminella kretsar i Västerbotten bottnar i samma saker. Vi har dock bra koll på brottsligheten och vi har få tongivande kriminella aktörer i länet. Vi arbetar aktivt mot dem och vi har bedrivit flera ärenden både i Skellefteå och i Umeå de senaste åren som tillsammans renderat i mångåriga fängelsestraff. Det är viktigt att arbeta mot mer strategiska personer och beröva dem friheten för att förhindra fortsatt brottslighet. Lika viktigt är dock att arbeta förebyggande för att motverka att unga dras in i kriminalitet. I det arbetet är samverkan med andra samhällsaktörer en nyckelfaktor. Vår bild är inte att unga rekryteras till de löst sammansatta nätverken utan att de socialiseras in via exempelvis kamratskap. När det kommer till att minska individens brottsbenägenhet, så kallad social brottsprevention, är det andra aktörer i samhället som är bättre lämpade för det än polisen. Det som är positivt i Västerbotten är att samverkan med våra kommuner fungerar mycket bra. Tillsammans kan vi göra skillnad och vi arbetar gemensamt för att vi inte ska ha några utsatta områden i framtiden.

När det gäller våld inom kriminella kretsar är det ofrånkomligt att inte komma in på narkotika eftersom det är en stor inkomstkälla. Under slutet av förra året blev samhället i stort påmind om att narkotika finns i hela landet och även i glesbygd. För oss inom polisen är det ingen nyhet och det är bra att narkotikasituationen uppmärksammas. I och med internet har tillgängligheten på droger ökat mycket. Polisen arbetar tillsammans med andra brottsbekämpande myndigheter med att begränsa tillgången på narkotika, men hur många vi än skulle vara så skulle vi inte lyckas få bort all narkotika i samhället. Frågan är vad som skulle behövas i samhället för att minska efterfrågan. Tillgången på narkotika går åt fel håll och utvecklingen är bekymmersam.

Anmälda brott och polisens arbete

Brottsligheten i Västerbotten är fortsatt låg och färre brott anmäldes 2019 jämfört med året innan. Det är främst antalet bedrägerier som minskat även om inflödet är fortsatt högt och vi har svårt att hinna med. I övrigt är det relativt oförändrat vad gäller anmälda brott. Vårt arbete utgår från lokala lägesbilder och vi försöker att använda den resurs som vi har att tillgå på ett så medvetet och bra sätt som möjligt. Ur ett brottsofferperspektiv är brott i nära relation, våldtäkter, sexualbrott mot barn och våldsbrott mot barn särskilt prioriterade. Ärendeinflödet är där fortsatt högt. Förra året var utredningssituationen inom området problematisk, men framtiden ser bättre ut tack vare en nationell satsning inom området. Vi håller på att rekrytera nya utredare och de första utredarna började efter årsskiftet.

I polisens brottskämpande uppdrag ingår även det förebyggande arbetet. Under året har polisen till exempel varit delaktig i insatser tillsammans med kommuner, bostadsbolag och Länsstyrelsen i Västerbotten för att minska mäns våld i samhället. Att få grannar att reagera om man tror att någon i ens närhet far illa har varit en del i det arbetet. Utifrån lokala lägesbilder har också fyra inlandskommuner arbetat efter modellen ”En kommun fri från våld”. Det är en modell för att förebygga våld och den har aldrig tidigare testats i glesbygd. Följeforskare finns kopplade till arbetet och det ska bli intressant att följa utvecklingen där.

När det gäller mängdbrott står ett begränsat antal brottsaktiva individer för en stor del av den brottsligheten. Under de senaste åren har vi inom polisen försökt bli bättre på att samordna dessa ärenden i syfte att nå snabbare lagföring och avbryta pågående brottslighet. Det finns fortfarande mer att göra men utvecklingen går åt rätt håll och vi har ett gott samarbete med åklagarna.

Trafiksäkerhet, service och medborgarlöften

Ett annat område som vi har arbetat riktat med under 2019 är att sänka medelhastigheterna i trafiken för att på så sätt minska antalet dödade och svårt skadade. Antalet omkomna 2019 i Sverige är det lägsta sedan mätningarna började, men det går inte att koppla utfallet mot polisens arbete då det är många faktorer som har betydelse. Det vi dock vet är att polisens arbete har betydelse, så vårt arbete fortsätter. Vi har förbättrat våra insatser mot hastighetsöverträdelser, däremot så finns det fortfarande mer att göra när det gäller rattfylleri i trafiken. Vi gör färre utandningsprov jämfört med tidigare och vi tar färre rattfyllerister. Det behöver vi bli bättre på.

När det gäller vårt serviceuppdrag så har vi nu infört tidsbokningssystem för pass i alla tre lokalpolisområden. Syftet är att förbättra servicen. Skellefteå och Lycksele fick också nya receptioner under året. Under 2019 har vi också arbetat aktivt med våra medborgarlöften. Vi vet att det finns en önskan om en mer synlig polis och vi försöker balansera våra uppdrag genom olika avvägningar. Vi skulle kunna vara mer synliga men det skulle i så fall bli på bekostnad av vårt brottsbekämpande uppdrag. Vi behöver arbeta dolt och med spaning för att komma åt viss kriminalitet. Det kan handla om alltifrån mc-brottslighet till narkotika.

Läget inom polisen

Avslutningsvis är läget inom polisen i Västerbotten under kontroll, men alltså ansträngt. Vi har fortfarande en högre ambitionsnivå än det vi kan leverera idag. Även här ser dock framtiden bättre ut med fler polisanställda om ett par år. Tillväxten är helt nödvändig och det kommer att ge oss andra operativa möjligheter. Fram till dess handlar det om att göra det bästa med befintlig resurs utifrån ett helhets- och medborgarperspektiv. Det finns dessutom alltid saker att förbättra och utveckla. Teknikutvecklingen går också framåt, vilket bland annat märks inom området kameraövervakning. Under 2019 började vi använda drönare vid exempelvis eftersök av försvunna personer. I framtiden kommer vi att få se mer av fast kamerabevakning för att öka tryggheten och minska brottsligheten.

Till sist. Vi lyckas inte alltid med våra uppdrag och det händer att det blir fel ibland. Det finns dock många kunniga och engagerade medarbetare som arbetar varje dag för att Västerbotten ska vara ett tryggt och säkert län att växa upp och bo i. Det arbetet ska fortsätta under 2020.

Anna Jonsson, polisområdeschef i Västerbotten